

Samlenotat vedrørende rådsmødet (ECOFIN) 6. december 2016

24. november 2016

- 1) Investeringsplan for Europa – Forslag til forlængelse og styrkelse af den europæiske investeringsfond (EFSI 2.0)
 - *Generel indstilling*
KOM(2016)597Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Erhvervs- og Vækstministeriet
- 2) Investeringsplan for Europa – Investeringsplanens tredje søjle
 - *Rådskonklusioner*
KOM-dokument foreligger ikkeMaterialet er udarbejdet af Finansministeriet
- 3) Revisionen af skatteundgåelsesdirektivet fsva. hybride mismatches (ATAD2) 3
 - *Generel indstilling*
KOM(2016)687Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Skatteministeriet
- 4) Afgift på finansielle transaktioner (FTT) 15
 - *Status*
KOM(2013) 71Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Skatteministeriet
- 5) Styrkelse af bankunionen – En fælles indskydergaranti i bankunionen
 - *Status*
KOM(2015)586Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Erhvervs- og Vækstministeriet
- 6) Styrkelse af bankunionen – Pakke af lovgivningsforslag vedr. regulering af den finansielle sektor
 - *Præsentation og udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikkeMaterialet er udarbejdet af Finansministeriet og Erhvervs- og Vækstministeriet
- 7) Implementering af bankunionen
 - *Status*
KOM-dokument foreligger ikkeMaterialet er udarbejdet af Finansministeriet og Erhvervs- og Vækstministeriet
- 8) Status for opfølgningen på ØMU-rapporten
 - *Orientering fra Kommissionen*
KOM(2015)600Materialet er udarbejdet af Finansministeriet

- 9) Europæisk semester: Den årlige vækstundersøgelse mv.
- *Præsentation og udveksling af synspunkter*
KOM(2016)725, KOM(2016)726, KOM(2016)728
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet
- 10) Bekæmpelse af terrorfinansiering
- *Statusorientering fra Kommissionen*
KOM(2016)50
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Erhvervs- og Vækstministeriet
- 11) Rådskonklusioner om et fair, konkurrencedygtigt og stabilt selskabsskattesystem 21
- *Rådskonklusioner*
KOM-dokument foreligger ikke
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Skatteministeriet
- 12) Simplificering af gennemførelsen af Stabilitets- og Vækstpagten
- *Orientering*
KOM-dokumenter foreligger ikke
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet
- 13) Præsentation vedr. arbejdet på toldområdet i Rådet de seneste 6 måneder 24
- *Præsentation*
KOM-dokument foreligger ikke
Materialet udarbejdes af Finansministeriet og Skatteministeriet
- 14) Forslag om udvidelse af EIB's eksterne lånemandat
- *Sagen er ikke på dagsordenen for ECOFIN 6. december 2016, men rådsboldning ventes vedtaget på et snarligt rådsmøde uden forudgående drøftelse*
KOM(2016)582 og KOM(2016)583
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Erhvervs- og Vækstministeriet
- 15) Forslag om revision af hvidvaskdirektivet 26
- *Sagen er ikke på dagsordenen for ECOFIN 6. december 2016, men forventes sat på dagsordenen for et snarligt rådsmøde med henblik på vedtagelse*
KOM(2016)582 og KOM(2016)583
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet, Erhvervs- og Vækstministeriet, Justitsministeriet og Skatteministeriet

Dagsordenspunkt 3: Revisionen af skatteundgåelsesdirektivet fsva. hybride mismatches (ATAD2)

KOM(2016)687

1. Resume

Kommissionen har 25. oktober 2016 fremlagt et forslag til direktiv om ændring af skatteundgåelsesdirektivet (vedtaget på ECOFIN 12. juli 2016), der generelt imødegår muligheder for skatteundgåelse og aggressiv skatteplanlægning. Forslaget til ændring vedrører hybride mismatch i forhold til tredjelande, dvs. lande der ikke er medlem af EU. Hybride mismatches opstår bl.a., når der er uoverensstemmelse mellem to landes vurderinger af en selskabsenhed, hvilket fx kan indebære dobbelt ikke-beskatning. Hybride mismatch anses for skadelige, idet de udhuler skatteindtægterne i EU-landene.

Skatteundgåelsesdirektivets bestemmelser mod hybride mismatches dækker kun forhold mellem EU-lande. Forslaget medfører en udvidelse af skatteundgåelsesdirektivets anvendelsesområde vedrørende bekæmpelse af hybride mismatch til også at omfatte tredjelande. Desuden udvides skatteundgåelsesdirektivet til også at omfatte nogle særlige former for mismatch, der ikke aktuelt er omfattet af skatteundgåelsesdirektivet.

Regeringen ser positivt på forslaget. Der er tale om et minimumsdirektiv, hvilket betyder, at de enkelte EU-lande selv kan have regler, der er strammere end direktivets regler.

2. Baggrund

Rådet vedtog 12. juli 2016 skatteundgåelsesdirektivet (direktiv 2016/1164/EU)¹, som indeholder fem konkrete tiltag til at imødegå skatteundgåelse i forbindelse med aggressiv skatteplanlægning. Det drejer sig om fradragsbegrænsning for selskabers rentebetalinger, exitbeskatning, en generel anti-misbrugsregel, kontrollerede udenlandske selskaber (CFC-regel) og hybride mismatch mellem EU-lande. Der henvises til samlenotaterne af 10. maj 2016 og 7. juni 2016.

Som led i det endelige kompromis om skatteundgåelsesdirektivet har ECOFIN i en erklæring anmodet Kommissionen om at fremlægge et forslag til at imødegå hybride mismatch i forhold til tredjelande. Forslaget skal være i overensstemmelse med, og mindst lige så effektivt som OECD's BEPS²-anbefalinger.

Kommissionen har på den baggrund 25. oktober 2016 stillet forslag til en revision af skatteundgåelsesdirektivets bestemmelser om hybride mismatches, så også hybride mismatches i forhold til tredjelande omfattes. Endvidere foreslår Kommissionen bestemmelser for visse typer hybride mismatches, som ikke var omfattet af ATAD – både når de opstår mellem EU-lande, og mellem EU-lande og tredjelan-

¹ Anti-Tax Avoidance Directive (ATAD).

² BEPS – Base Erosion and Profits Shifting. OECD og G20 har som led i BEPS-arbejdet i november 2015 offentliggjort en omfangsrig rapport (Action point 2 – Neutralising the Effects of Hybrid Mismatch Arrangement). Rapporten indeholder anbefalinger vedrørende selskabsenheder og finansielle instrumenter, der eliminerer effekterne af alle identificerede hybride mismatch.

de. Nærværende direktivforslag er således endnu et tiltag mod skatteundgåelse og aggressiv skatteplanlægning.

Forslaget er fremlagt med hjemmel i TEUF art. 115 og kan vedtages af Rådet med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

3. Formål og indhold

Skatteundgåelsesdirektivet indeholder aktuelt minimumsregler om hybride mismatch som omfatter nogle af de mest udbredte mismatches, der opstår som følge af to EU-landes forskellige retlige kategorisering ("kvalificering") af en *selskabsenhed* eller et *finansielt instrument*. Ændringsforslaget indeholder minimumsregler for disse typer af mismatches, når de opstår mellem et EU-land og et tredjeland.

Ændringsforslaget indeholder endvidere minimumsregler for visse andre typer af hybride mismatches, som ikke er omfattet af det aktuelle skatteundgåelsesdirektiv, hverken for situationen, hvor de opstår mellem EU-lande eller mellem EU-lande og tredjelande. Det drejer sig om hybride mismatches ifm. *faste driftssteder* (som er selskabers skattepligtige aktiviteter i et andet land end hjemlandet, fx i form af en filial), mismatch ved *overførsler* af finansielle instrumenter, *importerede mismatches* og mismatch vedr. *selskaber hjemmehørende i både et EU-land og et tredjeland*. Forslaget indeholder regler for disse mismatches, både når de opstår mellem EU-lande og mellem EU-lande og tredjelande.

Hybride mismatches kan give anledning til skatteundgåelse og dermed udhuling af selskabsskattegrundlaget. Selskabsskattegrundlaget er virksomheders indkomst, som beregnes som deres indtægter (fx ved salg af varer) minus erhvervsrelaterede udgifter (fx ved køb af varer). Man skal altså fradrage visse udgifter, når man beregner den skattepligtige indkomst. Med et mismatch kan der generelt opstå tre typer af problematiske situationer, hvor:

1. Et selskabs betaling, fx en renteudgift, kan udløse et fradrag i beregningen af den skattepligtige indkomst i begge lande (dobbel fradrag).
2. Et selskabs betaling udløser et fradrag i ét land, men hvor betalingen ikke bliver tilsvarende beskattet i det andet land (fradrag uden korresponderende beskatning).
3. Et selskabs indkomst ikke bliver beskattet i nogle af landene (dobbel ikke-beskatning).

De foreslåede regler er transaktionsbaserede, dvs. mismatches løses på den enkelte transaktion ved enten at nægte fradrag for en betaling eller ved at kræve beskatning af betalingen. Værnsreglerne er begrænset således, at de alene finder anvendelse på hybride mismatch mellem såkaldt associerede selskaber, hvor risikoen for skatteundgåelse er størst. To selskaber er associerede, hvis det ene selskab direkte eller indirekte ejer mindst 25 pct. af stemmerne eller kapitalen i det andet selskab, eller hvis mindst 25 pct. af stemmerne eller kapitalen i begge selskaber ejes af det

samme tredje selskab eller den samme person. Ejerskabsgrænsen er dog 50 pct. fsva. hybride selskabsenheder, jf. nedenfor.

De mest udbredte hybride mismatches

Hybride selskabsenheder

Hybride mismatch med selskabsenheder opstår, når en jurisdiktion anser en selskabsenhed som transparent, mens en anden jurisdiktion anser samme selskabsenhed for ikke-transparent. Ved en transparent enhed forstås en enhed, der ikke er et selvstændigt skattesubjekt. Derved er det enhedens ejere, og ikke enheden selv, der betaler skat. Når et selskab er ikke-transparent, er det i stedet selskabet selv, der beskattes. Et eksempel er et datterselskab, der ejes af et moderselskab. Vurderes datterselskabet til at være ikke-transparent, betaler det på almindelig vis selskabsskat af dets indkomst. Vurderes datterselskabet at være transparent, vil dets indkomst blive henregnet til og beskattet i moderselskabet.

Konkret kan der opstå et mismatch, når en selskabsenhed i den jurisdiktion, hvor den er oprettet (A), behandles som en ikke-transparent selskabsenhed, samtidig med at den jurisdiktion, hvor den ikke-transparente selskabsenheds ejere er hjemmehørende (B), behandler selskabsenheden som transparent. Dette kan medføre dobbelt fradrag eller fradrag uden korresponderende beskatning.

Dobbelt fradrag ved hybride selskabsenheder

En rentebetaling eller en anden fradragsberettiget udgift fra selskabsenheden til en uafhængig tredjemand kan medføre, at der både i jurisdiktion (A) og (B) kan opnås fradrag for betalingen, *jf. boks 1*.

Boks 1

Eksempel 1: Dobbelt fradrag pga. hybrid selskabsenhed

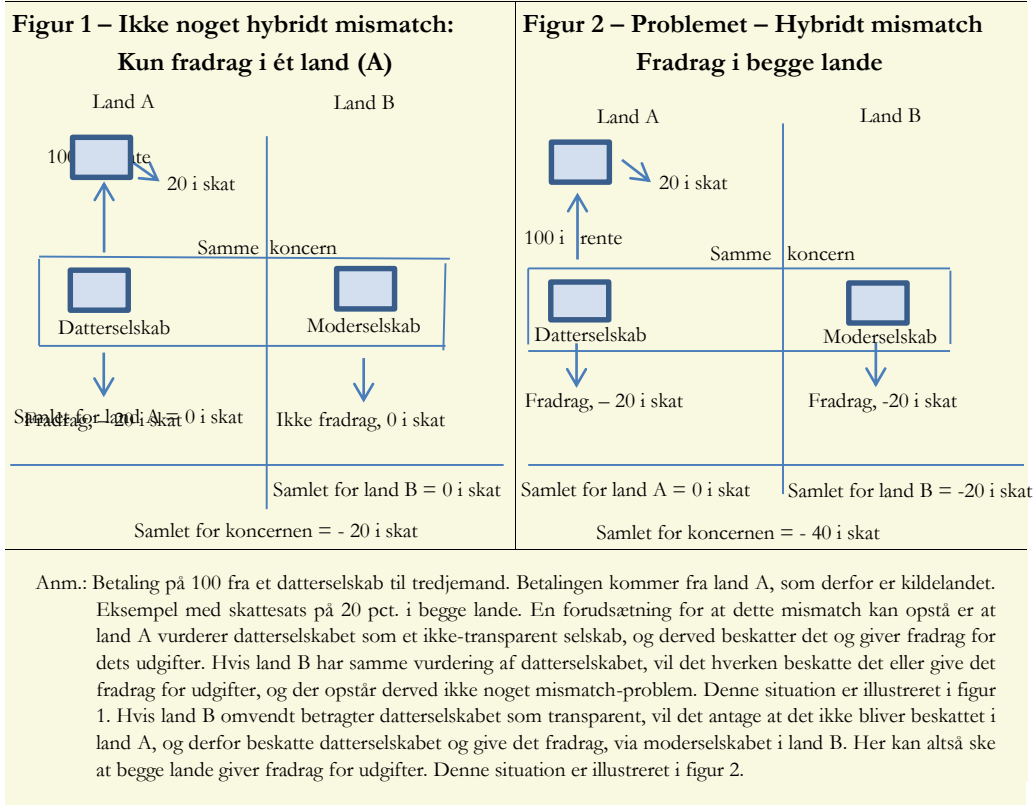
Et eksempel på en situation, hvor der kan opstå dobbelt fradrag, vedrører rentebetaling fra et datterselskab i ét land (land A) til en uafhængig tredjemand, når datterselskabet ejes af et moderselskab i et andet land (land B). Da der er tale om en erhvervsmæssig udgift for koncernen, bør det ideelt føre til et skattefradrag, men kun i ét land.

Her vil der kunne opstå dobbelt fradrag, hvis datterselskabet kvalificeres som en ikke-transparent enhed i land A (hvor datterselskabet hører hjemme), samtidig med at datterselskabet kvalificeres som en transparent enhed i land B (hvor moderselskabet hører hjemme).

Da datterselskabet vurderes som ikke-transparent i land A, vil land A anse datterselskabet for værende skattepligtigt i land A. Derfor vil land A også give fradrag for datterselskabets udgifter.

Fordi datterselskabet vurderes som transparent i land B, vil land B beskatte datterselskabets indkomst via dets ejere i land B, i dette tilfælde via beskatning af moderselskabet. Ligeledes vil land B give fradrag for datterselskabets udgifter. I dette tilfælde opnår koncernen derfor fradrag for

betalingen i begge lande. Figur 1 og 2 illustrerer problemstillingen med et hypotetisk eksempel.

Efter skatteundgåelsesdirektivet løses et sådan mismatch mellem to EU-lande ved, at det er kildelandet (A), der gives fradragsretten, hvilket betyder, at (B) skal nægte adgangen til fradraget. Dvs. at kun kildelandet skal give fradrag. Det vil sikre, at hybride mismatch, der opstår pga. den forskellige kvalificering af en selskabsenhed, ikke medfører fradrag for samme betaling i flere EU-lande.

Såfremt det samme mismatch opstår mellem et EU-land og et tredjeland lægger ændringsforslaget op til, at EU-landet skal nægte fradrag for betalingen, uanset om EU-landet er kildelandet for betalingen, hvis tredjelandet har givet fradrag. I ovenstående eksempel betyder det at EU-landet, ligegyldigt om det er det land, hvor moder- eller datterselskabet ligger i, skal afstå fra at give fradrag, hvis tredjelandet giver fradrag.

Fradrag uden korresponderende beskatning ved hybride selskabsenheder

Et mismatch kan også bestå i, at en rentebetaling fra selskabsenheden i (A) til dets ejere i (B) medfører, at enheden i jurisdiktionen (A) kan fradrage betalingen, mens land (B) ikke beskatter selskabsenhedens ejere af betalingen.

Såfremt dette mismatch opstår mellem EU-lande siger det aktuelle skatteundgåelsesdirektiv at kildelandet (A) skal nægte fradrag for betalingen.

Ændringsforslaget lægger op til, at såfremt det samme mismatch opstår mellem et EU-land og et tredjeland, skal man starte med at fastslå, hvilken jurisdiktion, der er kildelandet, dvs. fra hvilken jurisdiktion betalingen kommer. Hvis betalingen kommer fra EU-landet (A), skal EU-landet (A) nægte fradraget. Hvis betalingen stammer fra et tredjeland (B), skal EU-landet (A) beskatte betalingen.

"Omvendte" hybride selskabsenheder

Ovenfor er omtalt situationer, hvor mismatch opstår som følge af, at en selskabsenhed opfattes som ikke-transparent i det land, hvor det er beliggende, men opfattes som transparent i det land, hvor selskabsenhedens ejere er hjemmehørende. Der kan imidlertid også opstå mismatch i den omvendte situation ("omvendt hybride selskabsenheder"), hvor selskabsenheden opfattes som transparent i det land, hvor den hører hjemme, men som ikke-transparent i ejernes hjemland. I den situation kan der opstå både fradrag uden korresponderende beskatning (dvs. selskabet opnår fradrag i ét land, men beskattes ikke i det andet land) og dobbelt ikke-beskatning (dvs. selskabets indkomst bliver hverken beskattet i det ene eller andet land).

Fradrag uden korresponderende beskatning ved omvendt hybride selskabsenheder

For omvendt hybride selskabsenheder kan mismatch fx opstå, hvis selskabsenheden i (A) – fx et datterselskab – modtager renter fra en associeret selskabsenhed i (B) – fx et moderselskab. Hvis datterselskabet opfattes som transparent af sit hjemland (A), men som ikke-transparent i moderselskabets land (B), kan der opstå situationer, hvor moderselskabet i (B) kan få fradrag for rentebetalingerne, men hvor datterselskabet i (A) ikke beskattes af de modtagne renter. Det skyldes, at land (A) opfatter datterselskabet som transparent, og derfor vurderer at beskatningen derfor skal ske hos ejerne, dvs. i moderselskabet i land (B). Land (B) opfatter imidlertid datterselskabet som ikke-transparent, og vurderer derfor at beskatningen skal ske af datterselskabet i land (A).

Efter skatteundgåelsesdirektivet løses et sådan mismatch mellem to EU-lande ved, at kildelandet (i dette eksempel land B), nægter fradrag for betalingen.

Ændringsforslaget lægger op til, at såfremt det samme mismatch opstår mellem et EU-land og et tredjeland, skal man efter forslaget starte med at fastslå, hvilken jurisdiktion, der er kildelandet, dvs. fra hvilken jurisdiktion betalingen kommer. Hvis betalingen kommer fra et EU-land, skal EU-landet nægte fradraget. Hvis betalingen stammer fra et tredjeland, skal EU-landet beskatte betalingen.

Dobbelt ikke-beskatning ved omvendt hybride selskabsenheder

Den omvendte hybride situation (hvor selskabsenhedens hjemland opfatter denne som transparent, mens ejernes hjemland opfatter selskabsenheden som ikke-transparent) kan også medføre mismatch i form af dobbelt ikke-beskatning. Her

kan opstå situationer, hvor visse typer selskaber – fx kommanditselskaber³ (der netop opfattes som transparente selskaber i Danmark) oprettet i Danmark med ejere i udlandet - kan undgå beskatning, hvis de opfattes som ikke-transparente i ejernes hjemland. Der kan fx opstå dobbelt ikke-beskatning af almindelig selskabsindkomst i en selskabsenhed, hvis indkomsten hverken beskattes i selskabsenhedens hjemland (fordi selskabsenheden dér opfattes som transparent og dermed skattepligtigt i ejernes hjemland) eller i ejernes hjemland (fordi selskabsenheden dér opfattes som ikke-transparent og dermed skattepligtigt i selskabsenhedens hjemland).

Hverken det aktuelle skatteundgåelsesdirektiv eller ændringsforslaget indeholder regler herfor. Dette kan karakteriseres som en mangel. Direktivet er et minimumsdirektiv, og Danmark vil derfor kunne opretholde sine værnsregler på dette punkt, men vil arbejde for at forslaget udvides til også at omfatte disse situationer. På samme måde som det håndteres i OECD's anbefalinger og i gældende dansk ret.

Hybride finansielle instrumenter

I lighed med de hybride selskabsenheder, opstår der også hybride mismatch med finansielle instrumenter, fx værdipapirer i form af aktier eller obligationer, fordi instrumenter kvalificeres forskelligt i jurisdiktionerne.

I tilfælde af et mismatch med et finansielt instrument kan der opstå fradrag uden korresponderende beskatning, hvilket betyder, at en betaling fradrages i selskabskattegrundlaget i én jurisdiktion, samtidig med at det ikke beskattes i selskabskattegrundlaget i den modtagende jurisdiktion. Denne situation kan opstå, hvis jurisdiktion (A) behandler det finansielle instrument som gæld (fx en obligation), mens jurisdiktion (B) behandler det samme instrument som egenkapital/kapitalindskud (fx en aktie). En betaling på et sådan finansielt instrument fra en selskabsenhed i jurisdiktion (A) til en selskabsenhed i jurisdiktion (B) vil i denne situation medføre, at selskabsenheden i (A) kan fradrage betalingen som en (rente)udgift, mens selskabsenheden i (B) ikke beskatter betalingen, fordi det anses som et (skattefrit) afkast.

Boks 2

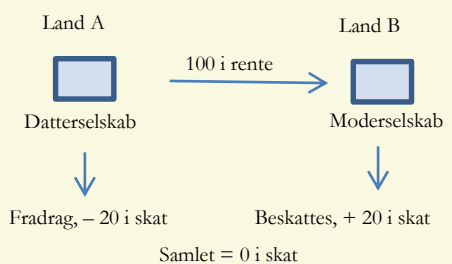
Eksempel 2: Fradrag uden korresponderende beskatning pga. hybridt finansielt instrument

Et eksempel på forskellige skattemæssige vurderinger af betalinger på et finansielt instrument vedrører betalinger mellem et moder- og et datterselskab i forskellige lande. Da der blot er tale om en betaling mellem to selskaber bør det ideelt ikke føre til at selskaberne samlet set beskattes mere eller mindre. Det kan dog ske, fx når ét land karakteriserer betalingen som ”udbytte”, mens det andet land opfatter den som en ”rente”. Den situation kan forekomme, hvis et moder-selskab indskyder kapital i et datterselskab. Overførslen anses i moderselskabets hjemland (land B) for at være et indskud

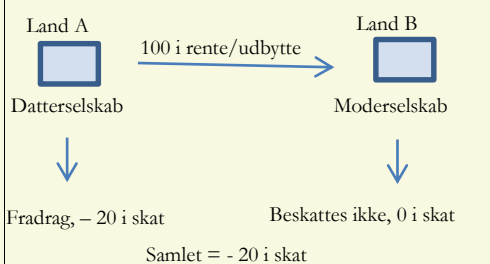
³ Kommanditselskaber er særlige selskabstyper, hvor der er forskellige typer ejere, hvor nogle hæfter ubegrænset og andre kun hæfter med deres indskud i selskabet. Kommanditselskaber er kendetegnet ved, at det er ejerne og ikke selskabet, der er skattepligtigt (dvs. at selskabet er transparent).

af egenkapital i datterselskabet. Det betyder, at datterselskabets betalinger på det finansielle instrument til moderselskabet betragtes som et udbytte, der ikke betales skat af i moderselskabets land. Datterselskabets hjemland (land A) anser derimod kapitalindsuddet som et lån. Det betyder, at datterselskabets betalinger til moderselskabet betragtes som renteudgifter, der er fradragsberettiget i datterselskabets land. Figur 3 og 4 illustrerer problemstillingen med et hypotetisk eksempel.

**Figur 3 – Ikke noget hybrid mismatch
Fradrag i A og beskatning i B**

**Figur 4 – Problemet – Hybridt mismatch
Fradrag i A uden beskatning i B**

Anm.: Betaling på 100 mellem to associerede selskaber i to forskellige lande. Eksempel med skattesats på 20 pct. i begge lande. Kildelandet er her land A. En forudsætning for at dette mismatch kan opstå er at land A vurderer betalingen som en rentebetaling, og derved giver datterselskabet et fradrag for denne udgift. Hvis land B har samme vurdering, vil B beskatte moderselskabets renteindtægt, og der vil ikke være noget mismatch. Denne situation illustreres i figur 3. Hvis land B omvendt betragter betalingen som et (skattefrit) udbytte på egenkapital, vil betalingen ikke blive beskattet i land B. Her kan altså ske at der gives fradrag for en betaling i ét land uden at den beskattes i et andet land. Denne situation er illustreret i figur 4.

Det aktuelle skatteundgåelsesdirektiv løser et sådan mismatch mellem to EU-lande ved at kildelandet (A) nægter fradrag for betalingen.

Ændringsforslaget lægger op til, at såfremt det samme mismatch opstår mellem et EU-land og et tredjeland, skal man efter forslaget starte med at fastslå, hvilken jurisdiktion, der er kildelandet, dvs. fra hvilken jurisdiktion betalingen kommer. Hvis betalingen kommer fra et EU-land, skal EU-landet nægte fradraget. Hvis betalingen stammer fra et tredjeland, skal EU-landet beskatte betalingen.

Andre typer af hybride mismatches

Ændringsforslaget lægger op til at udvide skatteundgåelsesdirektivet med bestemmelser for de følgende typer af hybride mismatches, som ikke aktuelt er dækket, hverken når de opstår mellem EU-lande eller mellem EU-lande og tredjelande.

Hybride overførsler

Hybride mismatches kan opstå ved overførslen af et finansielt instrument, hvis to landes skattemyndigheder har en forskellig vurdering, om ejendomsretten til betalingerne på instrumentet (fx løbende udbytte- eller rentebetalinger) tilhører den, der overfører instrumentet, eller den instrumentet overføres til. Det kan fx være ved såkaldte 'repo'-transaktioner, hvor et værdipapir sælges og derefter tilbagekøbes på et senere tidspunkt.

I tilfælde af et mismatch med en hybrid overførsel kan der opstå fradrag uden korresponderende beskatning. Denne situation kan opstå, hvis jurisdiktion (A) behandler en betaling i forbindelse med det underliggende afkast af det overførte instrument som en fradragsberettiget udgift, mens jurisdiktion (B) behandler samme betaling som et (skattefritaget) afkast.

Et mismatch med hybride overførsler skal ifølge forslaget løses på samme vis som angivet ovenfor under hybride finansielle instrumenter, dvs. at hvis det er to EU-lande, skal det land, der giver fradrag, afstå fra at gøre dette. Hvis situationen involverer et EU-land og et tredjeland, skal EU-landet enten afstå fra at give fradrag (hvis tredjelandet ikke beskatter) eller beskatte betalingen (hvis tredjelandet giver fradrag).

Hybride faste driftssteder

Et fast driftssted er et selskabs skattepligtige aktivitet i et andet land end hjemlandet, fx en filial eller et kontor. Hvis to landes skattemyndigheder ikke har samme vurdering af, om selskabets forretningsaktiviteter i det faste driftssted er skattepligtigt i det ene eller andet land, kan der opstå mismatch. Der kan således opstå situationer, hvor den indkomst, aktiviteten genererer, ikke bliver beskattet i nogen af landene, fx hvis hvert land anser indkomsten som genereret i det andet land.

Her lægger ændringsforslaget op til, at når situationen vedrører to EU-lande, så skal det land, hvor selve selskabet er skattepligtigt, også beskatte driftsstedets indkomst. Kommissionen foreslår også, at i situationen, hvor et EU-lands faste driftssted er beliggende i et tredjeland, og tredjelandet ikke beskatter det, så skal EU-landet sørge for, at dets indkomst medregnes i selskabets skattegrundlag.

Ligeledes kan der opstå situationer, hvor to landes forskellige kvalificering af et fast driftssted kan føre til, at der gives dobbelt fradrag, eller at der gives fradrag i ét land uden at indkomsten beskattes i et andet land. Ændringsforslaget løser det sådan at kildelandet (hvis det er to EU-lande) enten skal afstå fra at give fradrag eller skal sørge for, at driftsstedets indkomst beskattes. Hvis situationen vedrører et EU-land og et tredjeland, er det i alle tilfælde EU-landet, der skal afstå fra at give fradrag eller skal sørge for at beskatte driftsstedets indkomst (dvs. uanset om EU-landet er kildelandet eller destinationslandet).

Importerede mismatches

Ved importerede mismatch forskydes virkninger af et hybridt mismatch mellem parter i tredjelandet til et EU-land.

Såkaldte importerede mismatches kan opstå, hvis der i et EU-land (A) gives fradrag for en betaling til et tredjeland (B), som ikke reelt beskattes i dette tredjeland, fordi det modsvares af et fradrag i dette tredjeland (B), og som opstår på grund af et hybridt mismatch mellem dette tredjeland (B) og et andet tredjeland (C). Således kan der reelt opstå situationer med dobbelt fradrag eller fradrag i et land uden

medregning i skattegrundlaget i et andet land. Dette medfører, at der flyder indkomst ud af EU, som ikke i sidste ende beskattes noget andet sted.

Ifølge forslaget løses dette ved, at EU-landet nægter fradrag for betalingen.

Selskaber med to hjemsteder

Der kan opstå et hybridt mismatch, hvis et selskab har to hjemsteder (i hhv. et EU-land og et tredjeland) og således er skattepligtigt både i et EU-land og et tredjeland. Det kan medføre tilfælde, hvor der gives fradrag i både EU-landet og tredjelandet. Kommissionen foreslår, at EU-landet i så fald skal undlade at give fradrag, hvis tredjelandet giver fradrag.

Der kan også opstå mismatch når denne situation opstår mellem EU-lande. Kommissionens forslag indeholder dog ikke bestemmelser herfor. Her har Danmark dog sine egne værnsregler.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal høres i overensstemmelse med proceduren i TEUF artikel 115. Der foreligger endnu ikke en udtalelse.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen mener, at de foreslåede ændringer i skatteundgåelsesdirektivet er i overensstemmelse med nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet. Hybride mismatches opstår ved beskatningsmæssige uoverensstemmelser mellem to lande, hvilket betyder at der nødvendigvis er en grænseoverskridende dimension. De negative konsekvenser af sådanne uoverensstemmelser kan bedst behandles på EU-plan, da det minimerer den risiko for vedvarende smuthuller eller dobbeltbeskatning, som et system af usammenhængende nationale bestemmelser om hybride mismatches ville medføre.

Den danske regering er enig i, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet. Som Kommissionen anfører, er der tale om hybride mismatch som følge af forskelle mellem landenes skattesystemer. Det mest effektive værn mod sådanne mismatch er internationalt koordinerede regler, der sikrer, at mulighederne for aggressiv skatteplanlægning som følge af disse mismatch fjernes. Forslaget er også proportionalt, idet det er begrænset til at afhjælpe effekterne i form af fx dobbelt fradrag og fradrag uden korresponderende beskatning.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Danmark har allerede regler vedrørende de elementer, der indgår i direktivforslaget. Der er dog ikke fuld overensstemmelse mellem de gældende danske regler og direktivforslaget, da de danske regler på enkelte områder er mere vidtrækkende. Disse vil kunne opretholdes, idet der er tale om et minimumsdirektiv. På den anden side kan direktivforslaget på enkelte andre punkter være mere vidtrækkende end de danske regler. Derudover er der i en række tilfælde tale om en anden sy-

stematik i reglerne, hvilket bl.a. betyder, at en vedtagelse af forslaget kan medføre behov for tilpasninger af de gældende danske regler om hybrid mismatch, afhængig af udformningen af det endelige forslag.

Danmark har regler, der skal forhindre hybride mismatch. Reglerne om mismatch vedrørende *selskabsenheder* fremgår af selskabsskattelovens §§ 2 A og 2 C, og indebærer, at Danmark følger den udenlandske kvalifikation, når selskabsenheden er placeret i Danmark, hvilket imødegår mismatchen. De danske regler gælder allerede i dag, uanset om selskabsenheden i udlandet er i et andet EU-land eller et tredjeland.

Det fremgår således af selskabsskattelovens § 2 A, at et dansk selskab, der som udgangspunkt er et selvstændigt skattesubjekt i Danmark, skal anses for at være transparent, hvis ejerne er hjemmehørende i et land, der anser det danske selskab for at være transparent. Når den udenlandske kvalifikation på denne måde følges, sikres det, at der ikke opnås dobbelt fradrag eller fradrag uden korresponderende beskatning som beskrevet ovenfor under ”Hybride selskabsenheder”.

Selskabsskattelovens § 2 C omhandler den omvendte situation, hvor en dansk selskabsenhed (fx et kommanditselskab), der som udgangspunkt anses for at være transparent i Danmark, behandles som ikke-transparent i ejernes hjemland(e). I disse tilfælde anses den danske selskabsenhed også for at være et skattepligtigt selskab efter danske regler. Denne danske regel svarer til en af anbefalingerne i OECD’s Action Point 2-rapport (nærmere bestemt anbefaling 5.2).

En regel svarende til selskabsskattelovens § 2 C og den af OECD anbefalede regel er ikke medtaget i Kommissionens direktivforslag, hvilket medfører, at der vil være mismatch situationer med skattefritagelse af indkomst i begge lande, der ikke bliver håndteret, som beskrevet under afsnittet ”Omvendte hybride selskabsenheder”.

Danmark vil kunne opretholde selskabsskattelovens § 2 C, idet der vil være tale om et minimumsdirektiv.

Reglerne om mismatch vedrørende *finansielle instrumenter* findes i selskabsskattelovens § 2 B og § 13, stk. 1, nr. 2. § 2 B indebærer, at Danmark omkvalificerer gæld til egenkapital i et dansk selskab, når udlandet anser kapitalen for at være egenkapital. Dette indebærer, at der nægtes fradrag for renteudgifter som følge af, at udlandet anser betalingen for at være udbytte. § 13, stk. 1, nr. 2, medfører, at Danmark beskatter datterselskabsudbytter, hvis udlandet giver fradrag for betalingen fx som følge af, at udlandet anser betalingen for at være en rentebetaling. Begge regler indeholder bestemmelser, der skal forhindre *importerede mismatch* situationer. De danske regler gælder allerede i dag, uanset om det gælder transaktioner med et andet EU-land eller et tredjeland.

Herudover findes der i ligningslovens § 5 G en *generel bestemmelse*, der værner mod

dobbelt fradrag for den samme udgift i både Danmark og udlandet. Der findes endvidere en bestemmelse i selskabsskattelovens § 31, stk. 2, 2. pkt., der skal sikre, at underskud i udenlandske selskabers faste driftssteder i Danmark ikke bliver fradraget dobbelt – både i Danmark og i udlandet. Denne regel gælder også, uanset om moderselskabet er beliggende i et andet EU-land eller i et tredjeland.

Hovedreglen for beskatningen af danske selskabers *faste driftssteder* i udlandet er, at indkomsten ikke beskattes i Danmark. Mismatches hindres ved, at selskabsskattelovens § 8, stk. 2, fastslår, at Danmark opretholder beskatning af faste driftssteder i udlandet, hvis det andet land frafalder beskatningsretten i henhold til dobbeltbeskatningsoverenskomsten. Herudover finder reglerne om CFC-beskatning (controlled foreign company-beskatning) tilsvarende anvendelse på danske selskabers faste driftssteder i udlandet, herved beskattes faste driftssteder, der overvejende har finansielle eller andre mobile indkomster, i Danmark.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Overordnet set vil en implementering af direktivforslaget i de enkelte EU-lande medvirke til at reducere virksomhedernes muligheder for skatteundgåelse. Set fra et dansk perspektiv vil dette trække i retning af en mere robust selskabsskattebase og dermed et større provenu. Det er dog ikke umiddelbart muligt at kvantificere størrelsen af merprovenuet, da det bl.a. vil afhænge af, i hvilket omfang de enkelte medlemslande vælger at have strammere regler end de, der er foreslået i direktivet.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Implementering af direktivet vurderes samlet set ikke at have nævneværdige samfundsøkonomiske konsekvenser i Danmark, idet Danmark allerede har regler vedrørende de elementer, der indgår i direktivforslaget.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Implementering af direktivet vurderes samlet set ikke at have nævneværdige økonomiske eller administrative omkostninger for erhvervslivet i Danmark, idet Danmark allerede har regler vedrørende de elementer, der indgår i forslaget.

8. Høringer

Direktivforslaget blev 8. november 2016 sendt i ekstern høring med frist 7. december 2016. Høringssvarene vil fremgå af supplerende grund- og nærhedsnotat om sagen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene er overordnet positivt indstillede over for forslaget til ændring af skatteundgåelsesdirektivet vedrørende hybride mismatch i forhold til tredjelande, samt de foreslåede udvidelser vedrørende mismatch i forbindelse med hybride faste driftssteder, hybride overførsler, importerede mismatch og mismatch i forbindelse med selskaber med to hjemsteder.

Flertallet af EU-landene vil imidlertid gerne have udformningen af reglerne tilnærmet OECD's og G20's BEPS-anbefalinger. Der er enkelte punkter, hvor Kommissionens forslag ikke svarer til OECD's anbefalinger.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er som udgangspunkt positiv over for tiltag, der kan dæmme op for skatteundgåelse og udvanding af de enkelte landes skattegrundlag samt sikre fair selskabsbeskatning og lige konkurrencevilkår for virksomheder i EU. Regeringen ser positivt på forslaget til ændring af skatteundgåelsesdirektivet. Det er i den forbindelse væsentligt for regeringen, at der fortsat er tale om et minimumsdirektiv, således at medlemslandene selv kan fastlægge et højere beskyttelsesniveau i forhold til aggressiv skatteplanlægning.

Regeringen mener – i tråd med Rådets udtalelse ved vedtagelse af det eksisterende skatteundgåelsesdirektiv – at minimumsreglerne bør være i overensstemmelse med og være mindst lige så effektive som de regler, som fremgår af anbefalingerne fra OECD på området. Der er enkelte punkter, hvor Kommissionens forslag ikke svarer til OECD's anbefalinger. Den væsentligste fravigelse vurderes at vedrøre de såkaldte ”omvendte hybride selskabsenheder”, hvor OECD anbefaler, at disse selskabsenheder i visse tilfælde skal omkvalificeres fra transparente til ikke-transparente (dvs. fra ikke-skattepligtige til skattepligtige enheder). Det skal løse det potentielle dobbelt ikke-beskatningsproblem, som ikke er adresseret i det nuværende skatteundgåelsesdirektiv eller ændringsforslaget. Danmark ønsker således, at direktivet tilrettes OECD's anbefalinger ift. ”omvendt hybride selskabsenheder”. Det vil svare til indholdet af den gældende bestemmelse i selskabsskattelovens § 2 C.

Der er også enkelte andre forskelle, fx vedrørende definitioner af begreber så som, hvornår der kan siges at være en korresponderende beskatning af en betaling. Ved at følge OECD's anbefalinger i direktivet sikres det, at alle EU's medlemslande lever op til den internationale standard på området, og at der sikres afstemning i forhold tredjelande, der ligeledes vælger at følge standarden. Manglende afstemning vil potentielt kunne give anledning til mismatch-situationer, som det netop tilstræbes at undgå.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Den aktuelle sag har været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN 8. november 2016.

Det eksisterende skatteundgåelsesdirektiv (ATAD) blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN 17. juni 2016, og til forhandlingsoplæg forud for ECOFIN 25. maj 2016.

Dagsordenspunkt 4: Afgift på finansielle transaktioner (FTT)

KOM(2013) 71

1. Resume

ECOFIN ventes 6. december 2016 at have en ny statusdrøftelse om forslaget om forstærket samarbejde om en afgift på finansielle transaktioner (FTT). Siden forslagens fremsættelse i februar 2013 har der været forhandlinger på politisk og teknisk niveau. ECOFIN har senest drøftet status 17. juni 2016. Der foreligger ikke noget nyt kompromisforslag, og der er således ikke på nuværende tidspunkt enighed om en konkret model. Det er således fortsat uklart, hvilken form for FTT der evt. vil kunne opnås endelig enighed om blandt de deltagende lande.

Der henvises til grund- og nærhedsnotat om forslaget til forstærket samarbejde oversendt til Folketingets Europaudvalg i april 2013. Der henvises desuden til samlenotater om sagen forelagt Folketingets Europaudvalg, senest forud for ECOFIN 8. november 2016 (hvor sagen blev taget af dagsordenen inden rådsmødet og udskudt til ECOFIN 6. december 2016).

2. Baggrund

Kommissionen fremsatte 28. september 2011 forslag til EU-direktiv om beskatning af finansielle transaktioner (Financial Transaction Tax – FTT). Drøftelserne heraf i ECOFIN viste imidlertid, at der ikke kunne opnås den nødvendige støtte til Kommissionens forslag eller andre former for finansiel transaktionsafgift blandt alle EU-lande. Dette blev konkluderet endeligt på ECOFIN i juni 2012.

Som opfølgning herpå anmodede 11 lande – Tyskland, Frankrig, Belgien, Portugal, Østrig, Grækenland, Slovenien, Italien, Spanien, Slovakiet og Estland (Estland har dog i marts 2016 forladt samarbejdet, hvorfor der nu kun er 10 deltagende lande) – Kommissionen om at kunne indlede et forstærket samarbejde om en FTT.

ECOFIN vedtog 22. januar 2013 en bemyndigelse af det forstærkede samarbejde efter forslag fra Kommissionen, idet ECOFIN vurderede, at kriterierne for forstærket samarbejde var opfyldt. EU-kommissionen fremsatte 14. februar 2013 sit forslag til FTT-direktiv for det forstærkede samarbejde.

Samtidigt med vedtagelse af bemyndigelsen af det forstærkede samarbejde vedtog flere lande erklæringer: Danmark, Sverige, Polen, Rumænien, Bulgarien og Ungarn (som alle står uden for det forstærkede samarbejde) indgik i en fælles erklæring. Erklæringen udtrykker støtte til bemyndigelsen af det forstærkede samarbejde og en forventning om, at der i arbejdet med Kommissionens forslag til en FTT tages højde for ikke-deltagende landes interesser.

UK afstod fra at stemme om bemyndigelsen og fremsatte i den forbindelse ligeledes en erklæring, hvori det bl.a. understregedes, at en FTT skal respektere det indre marked samt EU-retten og ikke-deltagerlandes beskatningskompetencer.

ECOFIN ventes 6. december 2016 at have en ny statusdrøftelse af sagen om det

forstærkede samarbejde. ECOFIN drøftede senest sagen 17. juni 2016, hvor det fremgik, at de 10 deltagende lande umiddelbart inden ECOFIN-mødet havde nedsat to arbejdsgrupper, hvoraf den ene skulle analysere udeståender i relation til FTT'en vedrørende derivater (afledte finansielle instrumenter) og offentlig gæld og den anden minimering af administrative omkostninger mv. forbundet med FTT'en. De to arbejdsgrupper har afrapporteret til de 10 deltagende lande, men det fremgår af en tilbagemelding til alle de 28 EU-lande, at arbejdet fortsætter, og at der fortsat er væsentlige udeståender også i forhold til disse to punkter.

3. Indhold

Kommissionens forslag til FTT som led i det forstærkede samarbejde forhandles på politisk og teknisk niveau i Rådet, hvor alle 28 EU-lande, heriblandt Danmark, deltager i drøftelserne. Kun deltagende lande har stemmeret om forslaget. Der foregår ligeledes forhandlinger alene blandt de 10 deltagende lande. Der har siden sidste ECOFIN-møde 17. juni 2016 alene været afholdt ét arbejdsgruppemøde blandt de 28 EU-lande 25. oktober 2016.

Kommissionens forslag til FTT som led i det forstærkede samarbejde har et bredt anvendelsesområde og omfatter transaktioner med generelt alle værdipapirer og andre finansielle instrumenter. Det gælder fx transaktioner med aktier, obligationer, investeringsbeviser og derivater, fx optioner, forwards, futures og swaps. Ifølge forslaget skal afgiften som hovedregel pålægges finansielle transaktioner, hvor mindst én af deltagerne i transaktionen er en finansiel institution mv., der ifølge forslaget anses for etableret i et land, der deltager i det forstærkede samarbejde om FTT'en.

Forslaget fastlægger regler (beskatningsprincipper) for, hvornår en finansiel institution mv., som er part i en finansiel transaktion, iht. forslaget skal betragtes som etableret i et deltagende land og derfor skal betale FTT. Kommissionens forslag fastlægger to beskatningsprincipper (hvoraf blot et enkelt skal være opfyldt), som bestemmer om en transaktion beskattes og i givet fald hvilket deltagende land, som kan beskatte transaktionen. Disse principper er:

- Et bredt etableringsprincip (modpartsprincippet), som indebærer, at der skal betales FTT til et deltagerland, når der handles med (eller mellem) finansielle institutioner mv. fra det pågældende deltagende land. Dette princip ligger til grund for både det oprindelige EU-forslag og forslaget som led i det forstærkede samarbejde.⁴
- Et udstedelsesprincip, som indebærer, at der skal betales FTT til et deltagerland, hvis der handles et værdipapir udstedt i det pågældende deltagende land mellem parter, som er etableret uden for de deltagende lande. Dette princip er nyt ift. EU-forslaget.⁵

⁴ Etableringsprincippet i den af Kommissionen foreslåede form betyder bl.a., at danske finansielle institutioner iht. forslaget vil blive anset som etableret i et deltagende land i det omfang, de handler med finansielle institutioner i deltagende lande – uafhængigt af hvilke værdipapirer der handles. Dvs. en dansk bank, der handler fx en dansk eller tysk aktie med en tysk bank, vil ifølge forslaget blive anset for etableret i Tyskland og dermed blive afgiftspligtig til Tyskland.

⁵ Udstedelsesprincippet betyder i den af Kommissionen foreslåede form fx, at danske banker, selvom de kun handler med andre danske virksomheder, ville skulle betale FTT til et deltagende land, hvis de handler med et værdipapir udstedt i et deltagende land, fx til Tyskland hvis der handles med en aktie udstedt af et selskab i Tyskland.

Etableringsprincippet har ifølge Kommissionens forslag prioritet over udstedelsesprincippet, dvs. det vurderes først om en finansiel institution, som indgår i en transaktion, opfylder betingelserne for beskatning efter etableringsprincippet eller – for handel mellem finansielle institutioner uden for de deltagende lande – udstedelsesprincippet. Rækkefølgen har betydning for, hvilke deltagerlande beskatningen af de konkrete transaktioner i givet fald skal tilfalde.⁶

Kommissionen foreslår en minimumsharmonisering af afgiften, hvilket indebærer, at EU-landene selv kan fastsætte det nationale afgiftsniveau højere end et minimumsniveau. Minimumssatsen er 0,1 pct. af handelsværdien for alle finansielle transaktioner bortset fra handel med derivater, hvor minimumssatsen er 0,01 pct. af værdien af de underliggende aktiver. Afgiften skal afregnes af de finansielle institutioner mv.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 113 i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF). Forslaget skal vedtages med enstemmighed blandt de deltagende lande i Rådet efter høring af Europa-Parlamentet.

Erklæringen fra de deltagende lande fra december 2015

Da ECOFIN drøftede sagen 8. december 2015 fremsatte de 10 deltagende lande en erklæring om en rammeaftale for en fremtidig FTT. Rammeaftalen lægger overordnet op til, at FTT'en skal omfatte handler med aktier og derivater, idet der dog samtidig skal tages højde for derivater, som har sammenhæng med offentlig gæld. Det understreges i rammeaftalen, at det er nødvendigt yderligere at analysere FTT'ens konsekvenser for økonomien og for pensionsordninger, og at negative konsekvenser skal mindskes.

Der lægges i erklæringen yderligere op til, at forslagets territoriale anvendelsesområde i udgangspunktet skal følge Kommissionens forslag fsva. både aktier og derivater (hvor beskatning sker på grundlag af det brede etableringsprincip eller udstedelsesprincippet). Dog vil det ifølge erklæringen fsva. aktier skulle undersøges, om det er mere hensigtsmæssigt, at FTT'en til en start kun omfatter *aktier udstedt i deltagerlandene* (ikke aktier udstedt i lande uden for FTT'en).

De deltagende lande har efterfølgende lagt op til, at alene aktier udstedt i deltagerlandene beskattes i første omgang. Efter en overgangsperiode kan beskatningen udvides til at omfatte alle aktier, dvs. også aktier udstedt i lande uden for FTT'en, medmindre de deltagende lande træffer anden beslutning. Den tekniske og juridiske udformning af forslaget, herunder betingelserne for overgangen fra en fase til den næste, udestår fortsat.

De 10 deltagende lande gav udtryk for, at de anså erklæringen fra december 2015

⁶ Tyskland, Frankrig og Italien ønsker at deltage i det forstærkede samarbejde. Hvis en fransk bank handler en tysk aktie med en italiensk bank, og såfremt etableringsprincippet – som foreslået af Kommissionen – har forrang for udstedelsesprincippet, så vil Frankrig og Italien være berettiget til at beskatte transaktionen og opnå et provenu. Såfremt udstedelsesprincippet har forrang for etableringsprincippet, så vil det være Tyskland, som er berettiget til at beskatte transaktionen og opnå et provenu.

som et vigtigt skridt frem mod en endelig aftale, mens flere ikke-deltagende EU-lande udtrykte bekymringer om bl.a. påvirkningen på deres økonomi. I erklæringen fra december 2015 blev endvidere dengang givet udtryk for, at den endelige udformning og løsning af udeståender ønskedes klar inden udgangen af juni 2016.

På trods af rammeaftalen i fælleserklæringen fra december 2015 er det fortsat uklart, hvilken form for FTT de deltagende lande evt. vil kunne opnå endelig enighed om, herunder i hvilke tilfælde og hvornår de to beskatningsprincipper skal anvendes, hvem der skal undtages fra afgiften, samt hvordan afgiften i sidste ende skal opkræves. Der udestår ligeledes enighed om, hvordan det opkrævede provenu fra afgiften skal fordeles mellem de deltagende lande.

Der er således fortsat væsentlige udeståender, hvor der er behov for drøftelse på både politisk og teknisk niveau.

Der er endnu ikke fremlagt et samlet kompromisforslag. Overordnet er det fortsat uklart, om de deltagende lande kan og vil finde svar på de tekniske, juridiske og økonomiske udfordringer, som er forbundet med en FTT.

Vurdering fra Rådets juridiske tjeneste (RJT)

Etableringsprincippet betyder i den af Kommissionen foreslåede form fx, at finansielle institutioner uden for de deltagende lande iht. forslaget vil blive anset som etableret i et deltagende land, hvis de handler med finansielle institutioner mv. i det pågældende deltagende land – uafhængigt af hvilke værdipapirer der handles, og derfor skal betale afgiften til dette deltagende land, når der handles.

EU's Ministerråds juridiske tjeneste (RJT) vurderede i september 2013 dette etableringsprincip. RJT's vurdering er, at denne form for etableringsprincip ikke er i overensstemmelse med gældende international ret og EU-retten, herunder rammerne for det forstærkede samarbejde som fastlagt i EU-traktaten.⁷

RJT vurderer, at denne form for etableringsprincip ikke respekterer ikke-deltagende EU-landes beskatningskompetencer samt diskriminerer og vil kunne føre til konkurrenceforvridning til skade for ikke-deltagende lande. RJT vurderer desuden, at denne form for etableringsprincip rejser spørgsmål vedr. EU-traktatens principper om kapitalens fri bevægelighed, som er et grundlæggende princip for EU's indre marked. RJT vurderer på den baggrund, at afgiften ikke kan indføres baseret på denne form for etableringsprincip. EU-kommissionens juridiske tjeneste er uenig i den konklusion.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal høres om forslaget, jf. TEUF artikel 113. Parlamentet udtalte sig i juni 2013 om sagen. Parlamentet støttede det forstærkede samarbejde om en FTT. Parlamentet støttede en FTT med en bred skattebase, men lavere satser for pensionsfonde samt for handel med statsobligationer end foreslået af

⁷ RJT vurderede i september alene etableringsprincippet og ikke andre elementer i Kommissionens forslag, herunder udstedelsesprincippet.

Kommissionen. Parlamentet støttede en styrkelse af etableringsprincippet samt en styrkelse af regler mod unddragelse af afgiften.

5. Nærhedsprincippet

Danmark deltager ikke i det forstærkede samarbejde, hvorfor nærhedsprincippet her ikke er direkte relevant for Danmark.

6. Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Danmark deltager ikke i det forstærkede samarbejde. Forslaget vil således ikke skulle gennemføres i Danmark. Danmark har ingen tilsvarende lovgivning. En vedtagelse af forslaget i den foreliggende form vurderes ikke at ville kræve ændringer af gældende dansk lovgivning.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Da Danmark ikke vil deltage i det forstærkede samarbejde, vil direktivforslaget ikke direkte indebære et merprovenu for staten. Der vil derimod være administrative omkostninger for staten ved, at lande som ikke deltager, ifølge forslaget skal være behjælpelige med at indhente oplysninger samt hjælpe med at inddrive afgiften fra danske finansielle institutioner mv. til deltagerlandene (ud fra principperne om administrativt samarbejde på skatteområdet i EU).

Samfunds- og erhvervsøkonomiske konsekvenser

Selvom Danmark ikke deltager i det forstærkede samarbejde vil forslaget givetvis have samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser for Danmark via en påvirkning af de finansielle markeder, herunder via mindre likvide og effektive markeder. Derigennem vil en FTT kunne belaste husholdninger og virksomheder i Danmark, herunder i form af højere finansieringsomkostninger på gæld, som indebærer handel med værdipapirer. Ifølge Kommissionens forslag vil danske finansielle institutioner skulle betale FTT til deltagende lande, når de handler med finansielle institutioner i deltagende lande (jf. etableringsprincippet), eller handler med finansielle instrumenter udstedt i deltagende lande (jf. udstedelsesprincippet). Der vil dog alt andet lige være færre finansielle transaktioner, som beskattes, når Danmark ikke deltager i det forstærkede samarbejde.

En FTT i de deltagende lande vil på den anden side kunne medføre udflytning af finansiell aktivitet til ikke-deltagende EU-lande, herunder Danmark.

Samlet er den umiddelbare vurdering, at en FTT i de deltagende lande på længere sigt kan indebære et afledt mindre fald i BNP-vækst og beskæftigelse i Danmark. Størrelsen heraf er usikker.

For deltagende lande vil en FTT også kunne indebære et fald i BNP-vækst og beskæftigelse. De negative konsekvenser af en FTT må alt andet lige forventes at være større for deltagende lande end for ikke-deltagende lande.

8. Høringer

Der henvises til resumé af høringssvarene om forslaget til forstærket samarbejde, som fremgår af grund- og nærhedsnotat sendt til Folketingets Europaudvalg i april 2013.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke enighed mellem de deltagende lande angående, hvilken form for FTT de skal samarbejde om. Ikke-deltagende lande er generelt optaget af, hvordan en FTT i det forstærkede samarbejde vil påvirke ikke-deltagende lande, herunder via afgiftens beskatningsprincipper, jf. erklæringerne fremsat ifm. bemyndigelsen af det forstærkede samarbejde. Det er fortsat uklart, hvornår og hvad der vil kunne opnås endelig enighed om.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen ønsker ikke at indføre en afgift på finansielle transaktioner, og ønsker ikke at deltage i det forstærkede samarbejde herom.

En afgift på finansielle transaktioner indebærer nogle udfordringer i form af risiko for mindsket likviditet og effektivitet af de finansielle markeder, og vil som udgangspunkt belaste husholdninger og virksomheder i form af højere finansieringsomkostninger. En afgift på finansielle transaktioner blandt en gruppe af lande indebærer en risiko for udflytning og forvridninger af finansiell aktivitet til skade for realøkonomien.

Regeringen lægger vægt på, at der tages højde for ikke-deltagende EU-landes interesser i arbejdet med en afgift på finansielle transaktioner.

Der lægges vægt på, at drøftelser af sagen sker i overensstemmelse med rammerne for det forstærkede samarbejde som fastlagt i traktaten, herunder at sagen behandles blandt alle lande i Rådet.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Samlenotat i sagen om det forstærkede samarbejde er senest forelagt Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN 8. november 2016, hvor sagen blev taget af dagsordenen inden rådsmødet og udskudt til ECOFIN 6. december 2016. Der henvises i øvrigt til grund- og nærhedsnotat om Kommissionens forslag til forstærket samarbejde oversendt til Folketingets Europaudvalg i april 2013.

Dagsordenspunkt 11: Etablering af et fair, konkurrencedygtigt og stabilt selskabsskattesystem i EU

KOM (2016) 682

1. Resume

ECOFIN ventes 6. december 2016 at vedtage rådskonklusioner om det videre arbejde med Kommissionens forslag til etableringen af et fair, konkurrencedygtigt og stabilt selskabsskattesystem i EU, herunder fire nye direktivforslag. Fra dansk side støttes vedtagelsen af rådskonklusionerne. ECOFIN ventes ikke ifm. vedtagelsen af disse rådskonklusioner at drøfte det nærmere indhold af de fire direktivforslag. ECOFIN ventes at behandle forslaget til ændring af skatteundgåelsesdirektivet fsva. hybride mismatch med tredjelande som et særskilt punkt, jf. separat dagsordenspunkt.

2. Baggrund

Den 25. oktober 2016 præsenterede Kommissionen forslag til ændringer af selskabsskattereglerne i EU, herunder fire direktivforslag og en tværgående meddelelse herom. Direktivforslagene omfatter et direktivforslag om et fælles selskabsskattegrundlag (CCTB), et direktivforslag om et fælles konsolideret selskabsskattegrundlag (CCCTB), et direktivforslag om mekanismer til bilæggelse af tvister om dobbeltbeskatning og et forslag til ændring af skatteundgåelsesdirektivet fsva. hybride mismatch med tredjelande (ATAD2).

3. Formål og indhold

ECOFIN ventes at vedtage rådskonklusioner om Kommissionens meddelelse om forslag til ændringer af selskabsskattereglerne. Rådskonklusionerne ventes at indeholde en overordnet tilkendegivelse om det videre arbejde med de konkrete direktivforslag under hensyntagen til EU-landenes nationale kompetence på området.

Den ambitiøse tidslinje som Kommissionen har foreslået i de fire lovgivningsforslag noteres. De kommende formandskaber opfordres til at arbejde videre med CCTB-forslaget og CCCTB-forslaget.

CCTB og CCCTB-forslaget

Rådskonklusionerne ventes at imødesæ de kommende drøftelser af CCTB-forslaget og CCCTB-forslaget. Det ventes understreget, at selskabsskattereglerne bør understøtte stabilitet, retssikkerhed og administrativ forenkling til store virksomheder såvel som små og mellemstore virksomheder (SMV'er).

Konklusionerne ventes at notere sig, at CCTB-forslaget indeholder tiltag, der skal øge virksomhedernes incitament til investeringer i forskning, udvikling og innovation⁸, og at opfordre til at fortsætte diskussionen om at vurdere behovet og merværdien af Kommissionens konkrete forslag herom.

⁸ CCTB-forslaget indebærer, at der gives fradrag for virksomhedernes investeringer i forskning og udvikling i form af et såkaldt "super-fradrag", hvor virksomheder kan få fradrag for mere end 100 % af deres udgifter til forskning og udvikling.

Direktivforslag om mekanismer til bilæggelse af tvister om dobbeltbeskatning

Rådskonklusionerne ventes at konstatere, at de nuværende internationale skatte-regler i nogle tilfælde kan føre til dobbeltbeskatning og dobbelt ikke-beskatning, der bør fjernes gennem koordinerede foranstaltninger på EU-niveau, og at der er behov for at overveje eksisterende tvistbilæggelsesordninger.

ATAD2

Rådskonklusionerne ventes at udtrykke sig positivt over for fremlæggelsen af direktivforslaget om ændring af skatteundgåelsesdirektivet fsva. hybride mismatch med tredjelande (ATAD2). Der ventes refereret til ECOFINs erklæring fra juli 2016 i forbindelse med vedtagelse af skatteundgåelsesdirektivet. Erklæringen anmodede Kommissionen om at fremlægge et sådant forslag, der er i overensstemmelse med og mindst lige så effektivt som OECD's anbefalinger på området. ECOFIN ventes at drøfte ATAD2 på det kommende rådsmøde, *jf. separat dagsordenspunkt.*

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Rådskonklusionerne har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

7. Økonomiske konsekvenser

Rådskonklusionerne har ikke i sig selv statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

8. Høring

Ikke relevant.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ventes generel opbakning fra EU-landene til rådskonklusionerne. Konklusionerne er udtryk for et kompromis mellem en række lande, der har ønsket et mere positivt sprogbrug vedr. især CCTB- og CCCTB-forslagene og en række lande, der har ønsket et mere neutralt sprogbrug. Det bemærkes, at drøftelserne indtil videre alene har vedrørt indholdet af rådskonklusionerne og ikke selve direktivforslagene. Det forventes, at der opnås enighed om konklusionerne.

Det skal tilskynde virksomhederne til at investere i forskning og udvikling. Forslaget indebærer endvidere et fradrag for egenkapitalfinansiering af investeringer. Det skal sikre en mere lige skattemæssig behandling af investeringer finansieret med egenkapital (som i dag generelt ikke er omfattet af skattefradrag) og gældsfinansierede investeringer (som i dag typisk er omfattet af skattefradrag i form af rentefradrag).

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter rådskonklusionerne, som tilkendegiver en overordnet ramme for det videre arbejde med de konkrete direktivforslag på selskabsskatteområdet.

Regeringen er som udgangspunkt positiv over for tiltag, der kan dæmme op for skatteundgåelse og udvanding af de enkelte landes skattegrundlag samt sikre fair selskabsbeskatning og lige konkurrencevilkår for virksomheder i EU. Direkte beskatning henhører imidlertid under EU-landenes kompetence, og man bør på EU-plan være tilbageholdende med harmoniseringsbestrebelse i forhold til, hvordan EU-landenes skattelovgivning indrettes. Det gælder særligt tiltag som ligger udover, hvad der er nødvendigt for en effektiv bekæmpelse af skatteundgåelse og -unddragelse.

Fsva. regeringens generelle holdning til de fire direktivforslag henvises til samlenotatet vedr. præsentationen heraf i forbindelse med ECOFIN 8. november 2016 samt grund- og nærhedsnotat vedr. den fælles selskabsskattebase og den fælles konsoliderede selskabsskattebase oversendt til Folketingets Europaudvalg 10. november 2016.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen er ikke tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg, men udvalget er blevet orienteret om præsentationen af de fire direktivforslag på ECOFIN 8. november 2016.

Dagsordenspunkt 13: Præsentation fra det slovakiske formandskab om arbejdet på toldområdet i Rådet de seneste 6 måneder

1. Resume

Det slovakiske formandskab ventes at informere ECOFIN om de resultater, som formandskabet har opnået på toldområdet de seneste 6 måneder, herunder om etableringen af en højniveauarbejdsgruppe om told. Der ventes ingen drøftelse af konkrete forslag på det kommende ECOFIN. Regeringen vil tage præsentationen til efterretning.

2. Baggrund

Skiftende EU-formandskaber har gennem de seneste år arbejdet med at skabe øget fokus på toldmyndighedernes rolle og arbejde indenfor EU. Dette arbejde udgør en af kernerne i EU's toldunion med fælles ydre toldgrænser og fribevægelighed for varer over EU-landenes indre landegrænser. Et af redskaberne til at opnå øget fokus har været oprettelsen af en højniveauarbejdsgruppe på toldområdet, som under det slovakiske formandskab er blevet etableret som en permanent gruppe (bestående af embedsmænd på højt niveau). På ECOFIN 6. december 2016 ventes en kort mundtlig præsentation af det slovakiske formandskabs arbejde på toldområdet.

3. Formål og indhold

Målet med præsentationen er at sætte fokus på arbejdet på toldområdet. Det forventes, at præsentationen vil opsummere de beslutninger og udkast til forslag mv., som har været drøftet i rådsarbejdsgrupperne og i højniveauarbejdsgruppen på toldområdet. Der ventes ikke på kommende ECOFIN drøftelser af forslag til grundlæggende ændringer af toldsystemet. Formandskabets præsentation ventes at kunne omfatte:

- orientering om indgåelse af en uformel aftale mellem EU-landene vedrørende en proces for udvælgelse af én kandidat til ledende poster i Verdens Toldorganisationen⁹
- vedtagelse af mandatet for den ovenfor nævnte højniveauarbejdsgruppe
- de igangværende drøftelser af en række rådskonklusioner om told, herunder rådskonklusioner om risikostyring på toldområdet og rådskonklusioner om finansiering af arbejdet med toldopkrævning, der bl.a. drejer sig om fordelingen af udgifter til toldopkrævning i de enkelte EU-lande¹⁰

⁹ Verdens Toldorganisation (WCO) er en verdensomspændende organisation med mere end 160 medlemslande, herunder såvel de 28 EU-lande som Europa-Kommissionen. Organisationen drøfter og beslutter globale standarder på toldområdet fx grundlaget for de såkaldte varekoder, som anvendes i forbindelse med identifikation af varer. Organisationen er blandt andet af WTO bedt om at udarbejde vejledninger om gennemførelsen af WTO-aftalen om told- og handel.

¹⁰ Den daglige drift af EU-landenes toldarbejde, som personer og udstyr, finansieres af de enkelte EU-lande. På EU-niveau findes Told 2020-programmet, som har en løbetid på syv år fra og med 2014. Programmet støtter toldmyndighedernes samarbejde og fremme netværkssamarbejde, fælles indsatser og uddannelse af toldpersonale. Det finansierer IT-systemer for at støtte udviklingen af et fælleseuropæisk elektronisk toldsystem med udveksling af oplysninger

Der ventes ingen drøftelse af konkrete forslag eller rådskonklusioner på kommende ECOFIN.

4. Europa-Parlamentets holdning

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Præsentationen medfører ikke i sig selv statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

8. Høring

Ikke relevant.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at EU-landene tager præsentationen til efterretning.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen vil tage præsentationen til efterretning. Fra dansk side støttes generelt EU's arbejde på toldområdet, som bør holdes indenfor de afsatte økonomiske rammer.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen er ikke tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 15: Revision af hvidvaskdirektivet

KOM(2016)450

1. Resume

Kommissionen fremsatte 5. juli 2016 et forslag om ændring af 4. hvidvaskdirektiv som udmøntning af den handlingsplan, Kommissionen fremsatte den 2. februar 2016 på baggrund af bl.a. terrorangrebene i Paris i november 2015. Kommissionens forslag har som primære formål at styrke indsatsen mod finansiering af terrorisme og mod hvidvask.

De væsentligste ændringer er, at virtuelle valutaer omfattes af anvendelsesområdet, der indføres krav til medlemsstaterne om at samkøre registre over reelle ejere, krav om et nationalt register eller lignende med udvalgte oplysninger om indehavere af bank- og betalingskonti, skærpet regulering af elektroniske penge (fx forudbetalte kort) samt styrket samarbejde mellem nationale myndigheder.

Rådet ventes på ECOFIN den 6. december 2016 eller i den nærmeste fremtid at vedtage forslaget. Herefter vil forhandlingerne med Europa-Parlamentet kunne indledes.

Erhvervs- og vækstministeren fremsatte 13. oktober 2016 forslag til en ny hvidvasklov, der gennemfører dele af 4. hvidvaskdirektiv. Kommissionens forslag indebærer et behov for efterfølgende at foretage yderligere lovændringer i bl.a. hvidvaskloven.

2. Baggrund

4. hvidvaskdirektiv blev vedtaget 20. maj 2015, og EU-landene er forpligtet til at implementere direktivet inden 26. juni 2017.

Som følge af terrorangrebene i Paris i november 2015 offentliggjorde Kommissionen 2. februar 2016 en handlingsplan for yderligere tiltag til bekæmpelse af terrorfinansiering. Kommissionen fremsatte 5. juli 2016, som opfølgning på handlingsplanen, forslag til revision af 4. hvidvaskdirektiv. Forslaget er nu under forhandling på teknisk niveau.

Forslaget til revision af 4. hvidvaskdirektiv er fremsat med hjemmel i artikel 114 TEUF og behandlet efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294, hvor Rådet og Europa-Parlamentet er medlovgivere. Rådet træffer beslutning med kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Kommissionens forslag har som primære formål at styrke indsatsen mod finansiering af terrorisme og mod hvidvask. Forslaget indebærer følgende stramninger af direktivet:

1. Udvidelse af hvidvaskreglerne til i højere grad at omfatte forudbetalte (anonyme) betalingskort.
2. Udvidelse af hvidvaskreglerne til at omfatte udbydere af virtuelle valutaer.

3. Minimumsharmonisering af de skærpede kundekendskabsprocedurer, som banker mv. skal udføre ift. kunder fra højrisikojurisdiktioner vedr. hvidvask og terrorfinansiering.
4. Krav om at de enkelte EU-lande skal have et register el. lign. over bank- og betalingskonti og krav om at informationen i disse registre el. lign. kan udveksles med andre EU-lande.
5. Styrkelse af EU-landenes nationale finansielle efterretningsmyndigheder (FIU'er), herunder give dem mulighed for at hente informationer direkte fra banker mv.
6. Indsamling og udveksling af information om de reelle ejere af selskaber, trusts¹¹ mv., herunder offentlighed om sådanne oplysninger

1. Forudbetalte (anonyme) betalingskort.

Forudbetalte betalingskort blev brugt af de terrorister der udførte angrebene i Paris i november 2015. De anvendes også af andre slags kriminelle, da de i høj grad kan bruges anonymt. Kommissionen har derfor foreslået en stramning af reglerne for disse kort.

Ifølge de gældende hvidvaskregler om kundelegitimation er udgangspunktet, at også udstedere af forudbetalte betalingskort skal legitimere deres kunder ved navn, adresse og CPR-/CVR-nummer. Der er dog undtagelsesmuligheder under hensyn til transaktionens størrelse eller produktets karakter. Det gælder også, at uanset transaktionens størrelse eller produktets karakter, skal der kræves legitimation, hvis der er mistanke om hvidvask eller terrorfinansiering.

Kommissionen har foreslået at nedsætte grænserne for, hvornår EU-landene nationalt kan undtage udbydere af elektroniske penge fra at skulle udføre kundekendskabsprocedurer. Grænsen nedsættes fra 250 EUR til 150 EUR, og muligheden for højere grænser på betalingsinstrumenter, der kun kan anvendes nationalt, fjernes.

2. Transaktioner med virtuelle valutaer.

Virtuelle valutaer er en form for uregulerede elektroniske penge, som i modsætning til reelle valutaer ikke er udstedt eller garanteret af en centralbank, juridisk enhed eller person. Bitcoin er den mest udbredte virtuelle valuta, men andre eksempler er Litecoin, ZeroCoin og Linden Dollars. Bitcoin veksles i dag med reel valuta og accepteres i stadigt stigende omfang som betalingsmiddel. Idet Bitcoin og andre virtuelle valuta typisk udgør anonyme betalingsformer, er disse et ofte anvendt betalingsmiddel i forbindelse med kriminalitet.

¹¹ En trust er ikke en fond efter dansk ret. En trust stiftes ved at en person ("settlor") overdrager en formue til en anden person ("trustee"), der som ejer råder over formuen til formål for den begunstigede ("beneficiary"), som kan være stifteren eller en tredjepart. Formålet kan fx være at anvende midlerne til et særligt formål. Trusts kan ikke oprettes efter dansk ret. Trusts oprettet i udlandet kan godt drive virksomhed i Danmark, og i denne situation kan de godt blive registreret i Danmark (fx som momspligtig eller som arbejdsgiver). I disse situationer vil de få et CVR-nr.

Virtuel valuta er i dag ikke omfattet af nogen gældende finansiel regulering, hverken på EU-niveau eller i Danmark. Dog er enkelte lande, fx UK, begyndt at regulere området.

Kommissionens forslag indebærer tilsyn med de platforme, hvor virtuelle valutaer forhandles i overensstemmelse med hvidvaskningsdirektivet, således at de nationale kompetente myndigheder kan og skal føre kontrol med platformene.

3. Anvendelsen af EU's sortliste over lande med udfordringer indenfor hvidvask o.l.

Det 4. hvidvaskningsdirektiv giver Kommissionen mulighed for med delegerede retsakter at etablere en EU-sortliste over lande, der står overfor særlige udfordringer inden for hvidvask eller terrorfinansiering. En sådan sortliste er vedtaget i september 2016. Direktivet fastlægger dog ikke særlig præcist, hvilke konsekvenser en opførelse på listen skal have for hvordan tilsynet med økonomiske aktører fra sådanne lande skal skærpes.

Kommissionen har derfor foreslået yderligere præciseringer på dette område i form af minimumskrav til de kundekendingsprocedurer, banker og andre virksomheder omfattet af hvidvaskreglerne, skal udføre for kunder fra jurisdiktioner opført på sortlisten.

4. Krav om register el. lign. over bank- og betalingskonti.

De kompetente myndigheder ift. økonomisk kriminalitet o.l. fremhæver ofte, at et nyttigt efterforskningsværktøj vil være centrale nationale registre, der kan give de finansielle efterretningsmyndigheder og andre kompetente myndigheder fuld og hurtig adgang til oplysninger om indehavere af bank- og betalingskonti. Flere EU-lande har ikke sådanne registre, og EU-lovgivningen kræver det heller ikke i dag.

Kommissionen foreslår derfor at stille et krav til de enkelte EU-lande om at oprette et sådant register (eller lignende elektronisk datasystem). Det foreslås således, at hvert EU-land enten skal etablere et centralt register eller en tilsvarende central mekanisme, der sikrer, at de finansielle efterretningsmyndigheder (såkaldte FIU – Financial Intelligence Units) og andre kompetente myndigheder får fuld og hurtig adgang til oplysninger om indehavere af bank- og betalingsoplysninger.

Danmark er et af de lande, der ikke aktuelt har et centralt register for bank- og betalingskonti. Dog har SØIK adgang til oplysninger om bankkonti via SKAT. Disse oplysninger stammer fra den årlige indberetning fra pengeinstitutter til brug for skatteansættelsen. Banker og andre finansielle virksomheder er desuden underlagt pligt til straks at indberette mistænkelige transaktioner, herunder oplysninger om kontoejeren digitalt til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK).

5. Styrkelse af de nationale finansielle efterretningsmyndigheder (FIU'er).

I bekæmpelsen af hvidvask og terrorfinansiering spiller de finansielle efterretningsmyndigheder en vigtig rolle i håndteringen af indberetninger om mulig kriminalitet, herunder bl.a. grænseoverskridende finansielle transaktioner.

En FIU har bl.a. til opgave at modtage og analysere indberetninger fra virksomheder og personer om mistænkelige transaktioner. FIU'ens funktion er derfor ikke efterforskning af kriminalitet, men analyse af information med henblik på at sende disse til myndigheder, der herefter kan foretage efterforskning. FIU i Danmark er Hvidvasksekretariatet, der er placeret organisatorisk i Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK).

Internationale standarder lægger nu vægt på, at FIU'er skal have nem adgang til en bred palette af information. Kommissionen har derfor foreslået en yderligere harmonisering af reglerne for, hvilke informationer de nationale FIU'er som minimum skal have adgang til, og hvilke procedurer en FIU skal igennem for at få adgang til informationen. Formålet er at gøre det nemmere for forskellige EU-landes FIU'er at samarbejde.

Kommissionen vil formentlig bl.a. foreslå at de nationale FIU's – for at udføre deres analyser – skal kunne indhente informationer direkte fra forpligtigede enheder (banker mv.) efter behov, også selvom der ikke er foretaget indberetning om mistænkelige transaktioner. I flere EU-lande, skal der i dag først indberettes en mistænkelig transaktion førend FIU'en kan iværksætte en efterforskning.

6. Offentlighed og udveksling af oplysninger om endeligt ejerskab af selskaber mv.

4. hvidvaskdirektiv pålægger EU-landene at oprette nationale registre med oplysninger om endeligt ejerskab af selskaber mv.

Kommissionens forslag indebærer, at sådanne registre skal være offentligt tilgængelige og skal sammenkobles på EU-niveau. Oprettelsen af registeret over reelle ejere i Danmark er besluttet ved lov nr. 262 af 16. marts 2016. Registeret er ikke i praksis oprettet endnu, men forventes at være oppe og køre i første halvår af 2017. Som led i Aftale om en styrket indsats mod skattely på erhvervsområdet fra 2014 er det i Danmark desuden besluttet, at registeret som udgangspunkt skal være offentligt tilgængeligt, dog med enkelte undtagelser, herunder bl.a. ift. visse personfølsomme oplysninger.

I de tekniske drøftelser diskuteres det aktuelt præcist hvilke selskaber, trusts mv. der skal være omfattet af hvilke offentliggørelseskrav og hvordan adgangen til informationerne skal reguleres, samt hvilken hjemmel der skal anvendes. Det drøftes således, om der også skal foretages ændringer af 1. selskabsdirektiv (2009/101/EF), som foreslået i Kommissionens forslag.

Gennemførelsesdato

Kommissionen foreslår gennemførelsesdatoen for 4. hvidvaskdirektiv (samt de foreslåede ændringer) ændret fra 26. juni 2017 til 1. januar 2017, med henvisning til det presserende behov for at skærpe medlemslandenes foranstaltninger til forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme. I formandskabets seneste kompromisforlag er gennemførelsesdatoen 26. juni 2017.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om forslaget. Det er forventningen, at Europa-Parlamentet generelt vil være positiv over for Kommissionens forslag.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen fremhæver, at målene for de påtænkte ændringer ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemslandene, hvis de handler uafhængigt af hinanden. Hvidvask af penge og finansiering af terrorisme er ofte grænseoverskridende kriminalitet. Kommissionen vurderer på den baggrund, at formålet med forslaget bedre kan opfyldes på EU-niveau end på nationalt niveau, og at nærhedsprincippet derved er opfyldt. De enkelte lande har derudover muligheder for at fastsætte strengere regler.

Organiseret kriminalitet og finansiering af terrorisme kan skade den finansielle stabilitet og dermed true det indre marked. Det er derfor nødvendigt med en koordineret indsats for at beskytte det indre marked. Derudover kan en mangel i ét medlemslands foranstaltninger udnyttes af kriminelle og medføre konsekvenser for et andet medlemsland.

Det er den danske regerings vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da det vurderes, at bekæmpelse af hvidvask og bekæmpelse af finansiering af terrorisme på tværs af landene i EU fordrer fælles regler.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Gældende dansk ret

Dele af EU's 3. hvidvaskdirektiv er implementeret i lovbekendtgørelse nr. 1022 om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme (hvidvaskloven) med senere ændringer.

Dele af bestemmelserne i EU's 4. hvidvaskdirektiv, for så vidt angår reelle ejere, er implementeret i lov nr. 262 af 16. marts 2016 om ændring af selskabsloven, lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, lov om erhvervsdrivende fonde og forskellige andre love (indførelse af register over reelle ejere). Med loven indføres regler om, at selskaber, fonde og andre virksomheder skal indhente og opbevare oplysninger om deres reelle ejere. Oplysningerne skal registreres og offentliggøres i Erhvervsstyrelsens it-system.

Trusts har sin oprindelse i engelsk ret, men anerkendes ikke i dansk ret og er ikke det samme som en fond. En trust defineres ved, at en person (stifteren, på engelsk

settlor) overdrager en formue til en anden person (trustee), der som ejer råder over formuen til fordel for de(n) begunstigede (på engelsk beneficiary), som kan være stifteren eller tredjemand. De(n) begunstigede må efter Erhvervsstyrelsens opfattelse svare til de personer, der efter en fonds vedtægt har krav på uddelingsmidler fra en fond.

Selskabsretligt kan der ikke stiftes en trust i Danmark, og der er derfor ikke en selskabsretlig registrering af trust. I henhold til skattelovgivningen registreres trust som ”anden udenlandsk virksomhed”, herunder stifteren, trustee og de begunstigede samt kopi af vedtægter. Skattekontrolløven indeholder således regler om, at trustees og administratorer af trusts mv. skal opbevare oplysninger om trustees, stiftere og begunstigede. Der er dog ingen regler om et centralt register med disse oplysninger. Det har tidligere fra dansk side i globale fora været fremført som argument, at det ikke er muligt at fastsætte konkrete regler for trusts, da de ikke anerkendes i Danmark.

Politiet i Danmark kan indhente oplysninger om indehavere af bankkonti med en kendelse i medfør af § 804 i retsplejeloven, hvis der er grund til at antage at oplysningerne vil kunne tjene som bevis i forbindelse med en strafferetlig efterforskning (editionskendelse).

Direktiv 2009/101/EF (1. selskabsdirektiv) er implementeret i lovbekendtgørelse nr. 1089 af lov om aktie- og anpartsselskaber (selskabsloven) med senere ændringer. Loven finder anvendelse på kapitalsselskaber med begrænset ansvar, og der sondres ikke mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende selskaber.

Erhvervs- og vækstministeren har i efteråret 2016 fremsat forslag til en ny hvidvasklov, der gennemfører dele af 4. hvidvaskdirektiv.

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Kommissionens forslag indebærer et behov for at foretage yderligere lovændringer i hvidvaskloven. Samtidig kan forslaget medføre, at lov nr. 262 af 16. marts 2016 vedrørende indførelse af register over reelle ejere skal ændres, da disse regler foreslås ændret. Som følge heraf vil der skulle ændres i en række selskabslove og finansielle love, herunder selskabsloven, lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, lov om erhvervsdrivende fonde og lov om finansiel virksomhed, lov om tilsyn med firmapensionskasser samt lov om forvaltere af alternative investeringsfonde mv.

Ændringsdirektivet lægger op til en bredere definition af trusts i art. 31 ved at udvide bestemmelsen til også at omfatte ”other types of legal arrangements”, om end omfanget af begrebet stadig skal afklares. Det kan betyde, at flere enheder skal omfattes regler svarende til registreringsforpligtelserne i lov nr. 262 af 16. marts 2016. Ved etableringen af et register for reelle ejere af trusts skal det overvejes, om skattekontrolløvens pligt for trustees mv. til at opbevare sådanne oplysninger skal ophæves.

Det er uklart, hvilke lovgivningsmæssige konsekvenser en eventuel udvidelse af anvendelsesområdet i 1. selskabsdirektiv samt en sontring mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende selskaber vil have. De af 1. selskabsdirektiv omfattede selskaber er i dag pr. definition erhvervsdrivende.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget om mekanisme til sikring af identifikation af indehavere af bank- og betalingskonti kræver som udgangspunkt etablering af en it-løsning ved den relevante myndighed til at modtage og behandle data. Det er endnu uklart, hvilke egenskaber registeret skal have, hvilke oplysninger der skal indgå, samt hvilke myndigheder der skal have adgang til registeret. Det vurderes umiddelbart, at forslaget vil kunne have væsentlige statsfinansielle konsekvenser.

Den ændrede definition af reelle ejere ift. trusts, de nye krav om registrering af oplysninger i det land, hvor en trust forvaltes samt sammenkobling af de nationale registre over reelle ejere på EU-plan vurderes ligeledes at kunne medføre væsentlige statsfinansielle konsekvenser.

Forslaget om skattemyndighedernes adgang til registrene over reelle ejere, herunder trusts, og identifikation af indehavere af bank- og betalingskonti, vurderes at ville styrke SKATs kontrolmuligheder og at kunne styrke effektiviteten af det administrative samarbejde mellem medlemsstaternes skattemyndigheder. Det må derfor vurderes, at forslaget i et vist omfang kan medføre et merprovenu, der dog ikke umiddelbart lader sig kvantificere.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Styrkelsen af indsatsen på området for hvidvask og terrorfinansiering vurderes samlet set at ville have positive samfundsøkonomiske konsekvenser i det omfang det mindsker risikoen for hvidvask, terrorisme og øvrig kriminalitet.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vil medføre både økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Kommissionen vurderer, at reguleringen af virtuelle valutaer vil pålægge udstedere mv. af disse en byrde på 75 kr. pr. kunde. Derudover vil kravene om skærpede kundekendskabsprocedurer i forhold til kunder fra højrisikolande kunne medføre omkostninger, men det har ikke været muligt for Kommissionen at opgøre disse. Derudover forventer Kommissionen ikke, at udstedere af elektroniske penge pålægges byrder, da disse allerede i dag er underlagt regulering.

Kommissionen vurderer samtidig, at en oprettelse af et centralt register, herunder indrapporteringsforpligtelsen hertil, vil være mindre bebyrdende for de finansielle virksomheder, i forhold til metoden, der anvendes i dag, hvor virksomhederne

skal levere oplysningerne på forespørgsel. Den finansielle sektor i Danmark er dog ikke enig i den vurdering. De finansielle virksomheder vurderer derimod, at etablering af IT-løsninger i Danmark vil kunne overstige de udgifter, finansielle virksomheder i dag har til at udlevere specifikke oplysninger til SØIK på baggrund af en editionskendelse.

Derudover vurderes de øvrige ændringer også at vil kunne vil kunne indebære økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

8. Høring

Der henvises til grund- og nærhedsnotat af 4. november 2016.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene støtter overordnet Kommissionens forslag og de foreslåede initiativer til bekæmpelse af hvidvask. Samtidig er der dog opmærksomhed på, at tiltagene skal være afbalancerede og proportionelle, således at der vedtages effektive regler, der ikke skaber unødvendige byrder for virksomhederne.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt Kommissionens forslag til ændring af 4. hvidvaskdirektiv og styrkelse af indsatsen til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering. Det er dog vigtigt at alle tiltag er afbalancerede og proportionelle, således at der vedtages effektive regler, der ikke skaber unødvendige byrder for virksomhederne.

Regeringen lægger desuden vægt på, at der i det videre arbejde gennemføres en grundig kortlægning af de erhvervsøkonomiske konsekvenser af forslaget.

På en række af de nedenstående punkter forhandles der stadig, og regeringen vil i forhandlingerne lægge vægt på ovenstående principper. Regeringen forventer samtidig at kunne støtte et kompromis der kan opnås enighed om, og som tager højde for danske prioriteter.

Regeringen støtter forslaget om at omfatte udbydere af virtuelle valutaer mv. i anvendelsesområdet for 4. hvidvaskdirektiv samt forslaget om at nedsætte grænserne for, hvornår medlemsstaterne nationalt kan undtage udbydere af elektroniske penge fra at skulle udføre kundekendingsprocedurer. Her anerkender regeringen, at anvendelse af elektroniske penge potentielt kan medføre en øget risiko for specielt finansiering af terrorisme. Der er dog behov for nærmere at belyse, hvorvidt de potentielle fordele ved en nedsættelse af grænserne vil overstige eventuelle øgede byrder for erhvervslivet. Regeringen støtter desuden generelt forslaget om skærpede kundekendingskrav for kunder med bopæl i en højrisikojurisdiktion.

Regeringen støtter også forslaget om en sammenkobling af registre over reelle ejere, idet den konkrete sammenkobling bør undersøges nærmere, herunder om Kommissionen bør have en nærmere fastsat rolle i dette arbejde.

Vedrørende de foreslåede bestemmelser om et centralt, automatiseret bank- og betalingskontoregister eller lignende samt FIU's adgang til oplysninger er regeringen fortsat ved at vurdere det efterforskningsmæssige behov i forhold til den adgang, politiet allerede har i dag til oplysninger via editionskendelser og eksisterende systemer. Regeringen vil arbejde for, at merværdien ved et eventuelt register over bankkonti står mål med de økonomiske konsekvenser forbundet hermed.

Regeringen støtter registrering af *de reelle ejere* i trusts, som forvaltes i Danmark, som led i registreringen af trustee, men er betænkelig ved forslaget om registrering af *selve trusten* i det EU-land, *den forvaltes i*, hvilket kan være i flere lande. Skærpede krav til selve trusten bør primært være en opgave for det land, hvor trusten *er stiftet*. Dette forhold bør derfor belyses og drøftes nærmere, da det må formodes at medføre grundlæggende ændringer i en række EU-lande og medføre krav om registrering af trusts, som fx i Danmark reelt ikke anerkendes som juridiske enheder.

Regeringen er betænkelig ved, at det foreslås i 1. selskabsdirektiv at udstrække pligten til registrering af reelle ejere til at omfatte flere virksomhedsformer, da direktivet i dag alene omhandler en begrænset mængde selskaber. Det vil skabe en uklar retsstilling, at der nu også refereres til ” andre juridiske enheder” og ”trusts”. Regeringen finder desuden, at begrebet ” andre juridiske enheder” bør defineres nærmere. Derudover er regeringen betænkelig ved, at der sondres mellem erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende selskaber, da de af 1. selskabsdirektiv omfattede selskaber i dag pr. definition er erhvervsdrivende i henhold til dansk selskabslovgivning.

Regeringen støtter en ambitiøs tidsplan, men finder samtidig, at implementeringsfrist bør være realistisk, da de foreslås ændringer af 4. hvidvaskdirektiv er relativt omfattende. Særligt bør der gives tilstrækkelig tid til implementering af forslaget til register eller lignende vedrørende information om betalings- og bankkonti.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har sidst været forelagt Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN 8. november 2016 til orientering.